

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

fi keresztény nemzeti gondolat hírnöke

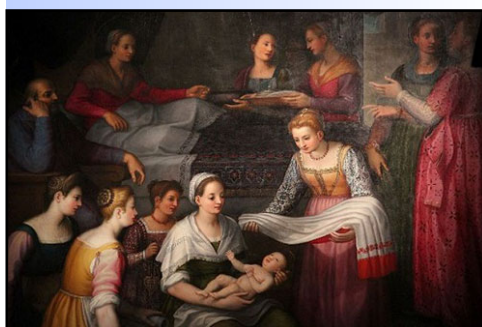
XXX. évfolyam 9. szám *Társadalmi, kulturális, hagyományőrző online folyóirat * **2023. szeptember**

A tartalomból:

2. Önkormányzati hírek
3. Új igazgató a Szent Gellért Iskola élén
4. IN MEMORIAM: Herpály István
6. XXV. Halfőző Verseny

8. Kisboldogasszony ünnepe

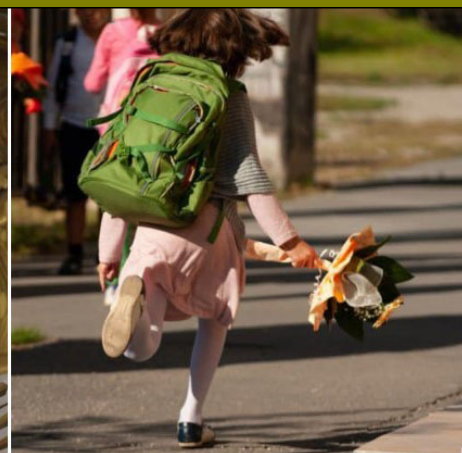

12. Színfolt Mazsorett hírek

IMA TANÉVKEZDÉSRE

Drága Istenem!

Köszönöm, hogy új nap van ma. Köszönöm, hogy velem vagy most is. Eljött az ősz, eljött az iskolakezdés, és kicsit ijesztő a gondolat, hogy már itt tartunk. De Te pontosan érzed, amit én érzek és látod azt is, hogy mit gondolok. Köszönöm, hogy egy pillanatra sem engeded el a kezem, hogy hűségesen kíséred minden lépésem, be a tanterembe/az egyetemi padok közé/ a munkahelyemre.

Szükségem van rád, Atyám! Rád akarok támaszkodni és a Te erődből élni. Vegyél körül a kegyelmeddel mint pajzzsal és vértess fel, kérlek! Köszönöm, hogy nekem adtad a hit pajzsát, a Lélek kardját, az üdvösség sisakját, a megigazulás páncélját, az igazságszeretet övét és a békesség evangéliumának hirdetésének saruját. Felöltözöm ma ezekbe és Rád figyelek a világ zaja helyett.

Köszönöm, hogy „mindenre van erőm a Krisztusban, aki engem megerősít!” (Fil. 4:13) A te kezvedbe adom az egész tanévetemet. A te kezvedbe adom minden kihívásom, a kudarcaim, a sikereim, az örömeim. Legyen meg a te akaratod!

Jézus nevében, ámen.

Forrás: 777

Áldott és gyümölcsöző tanévet minden diáknak és tanárnak!

Önkormányzati

h í r e k

2023. augusztus utolsó napján ülésezett a Képviselő-testület, ahol 28 napirendi pont nyílt ülés keretében, míg kettő zárt ülésen került megvitatásra.

Beszámolólt olvashattak a képviselők az önkormányzat és intézményei 2023. évi első féléves gazdálkodásának alakulásáról.

2023. augusztus 11-én az önkormányzat főszámláján 581 millió Ft rendelkezésre álló forrás volt. A napi zavartalan működést biztosítva az Önkormányzat a vállalt kötelezettségeit, a jelenlegi gazdasági hatás kezelését a költségvetésbe betervezte.

Az év végéig tartó kitekintésnek több bizonytalansági tényezője is van, amelyek befolyásolhatják a város pénzügyi helyzetét december 31-ig. Ezek közül néhány:

A szeptemberben esedékes adóbevételek, várható pályázatok önerejének alakulása, a betervezett beruházások, felújítások megvalósulása, a gazdasági társaságok gazdálkodásának alakulása, az eredeti költségvetésbe nem tervezett többletköltségek, váratlan események, amelyeket nem lehet kalkulálni. Az elkövetkező időszakban, mint eddig mindig, mind az önkormányzat, mind az intézményei a fegyelmezett gazdálkodást folytatják, hogy városunk pénzügyi likviditása, gazdálkodása biztosítva legyen. Mindegyik intézményről elmondható az időarányos teljesítés a kiadás és a bevételi oldalon egyaránt.

Az előterjesztést mindegyik bizottság megtárgyalta és javasolta a Képviselő-testületnek annak elfogadását.

Napirendi pontként szerepelt a vállalkozói bölcsődék önkormányzat általi támogatásának felülvizsgálata.

A Nonprofit Kft.-k fenntartásában a bölcsődék vezetői januárban kérelemmel fordultak az önkormányzathoz, melyben a bölcsődés korú gyerekek után járó önkormányzati támogatás emelését kérték 10 000 Ft/hó/gyermek összegre.

Az önkormányzat és a bölcsődék között fennálló szerződés szerint (Gyermekliget Nonprofit Kft., Tulipános Óvodai Oktató Nonprofit Kft. esetén) 2023. január 1-től a kft.-k bölcsődéi 7550 Ft/hó/gyermek, míg a Szivárvány Gyermekkert Nonprofit Kft. esetében 7550 Ft/hó/gyermek + 1050 Ft/hó/gyermek (a bérleti díj kompenzálása miatt) támogatásban részesül.

(Az önkormányzati bölcsőde részére nem szükséges támogatást nyújtani, mivel az állam által biztosított támogatások fedezik a költségeket.)

Képviselői javaslatra (Farkas Zoltánné) megkeresésre kerültek a bölcsődék fenntartói, amelyben egy olyan kimutatás benyújtásában kértük a segítségüket, amely bemutatja a kft. bevételeit, kiadásait, személyi állományát, személyi juttatásokat, dologi és rezsi költségeit. A Képviselő-testület ezen ismeret birtokában kívánta meghozni a kiegészítő támogatás összegéről szóló döntését. Az adatszolgáltatás lehetőségével a Gyermekliget Óvodai Oktató Nonprofit Kft. élt, míg a fent említett két kft.-től az a válasz érkezett, hogy a jelenlegi állami normatíva és az eddig megírt önkormányzati támogatás elegendő a bölcsőde működtetéséhez.

A Gyermekliget Óvodai Oktató Nonprofit Kft benyújtott főkönyvi kivonata alapján a kiadások és bevételek különbözete a 2023. első féléves időszakra vonatkozóan 316. 820 Ft, amely indokoltá teszi a jelenlegi támogatás kiegészítését 2.200 Ft/hó/gyermek a 2023. január 1-től 6 hónapra. Ezen összeg a város szabamradvány terhére kerül megfinanszírozásra. A Képviselő-testület elfogadta és megszavazta a kiegészítő támogatást a bölcsődei működés első félévére.

Dr Macsári Judit háziorvos 2023. április 1. napjától gyermeke születése okán nem tudja ellátni háziorvosi tevékenységét. A Békés Vármegyei Körmányhivatal Békéscsabai Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya a fent említett naptól 2023. július 31. napjáig négy háziorvost jelölt ki a feladat ellátására. A korábban kijelölt háziorvosok mindegyike vállalta a következő év július 31 napjáig az 1. számú felnőtt háziorvosi körzet tartós helyettesítését havi rotációban. A Képviselő-testület megtárgyalta és elfogadta az előterjesztést a határozati javaslatnak megfelelően.

Meghosszabbításra került Dr. Nagy Éva (NEVANOR Marketing Szolgáltató és Tanácsadó Betéti Társaság) 3. számú felnőtt háziorvos 2017. augusztus 9-én kötött szerződése is, mivel az határozott időre, hat évre szól. A jelen szerződést határozatlan időre kívánják megkötni a felek, melyet a Képviselő-testület megszavazott.

A Szarvasi Szakorvosi Egészségügyi Szolgáltató Kft. támogatási kérelemmel fordult az önkormányzathoz, a fekvőbeteg ellátó részlegben

meghibásodott felvonó miatt. Kérésüket azzal indokolták, hogy a kft. gyomaendrődi betegeket is ellát, ezért ennek arányában városunk is járjon hozzá a lift megjavításához. Az előzetes kalkuláció szerint a javítás költsége mintegy 15 millió forint, melynek lakosságárányosan kivetített támogatási összege városunk esetében 1. 290. 000 Ft-ot tesz ki. A szakbizottságok megtárgyalták az előterjesztést és forráshiányra hivatkozva nem javasolták a Képviselő-testületnek annak jóváhagyását.

Döntés született a „Gyomaendrőd a Körösök ölelése” védjegy használati szabályainak meghatározására is. Pályázat útján került elkészítésre a Gyomaendrőd Város turisztikai jellegű logója, melynek folytatása lett a védjegy-bejelentési kérelem benyújtása a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalához. 2022. október 26. napján kelt Védjegykiratban Gyomaendrőd a Körösök ölelése logót oltalomba vette. A védjegy értékének megóvása végett Védjegyszabályzat megalkotására került sor, melyet a Képviselő-testületnek el kell fogadni. A logó arculati kézikönyvének, használati szabályainak elkészítésében segítséget nyújtott a logó megalkotója is. (Escargo Hajója Kft.)

A szabályzat tervezetét mindhárom bizottság tárgyalta. Az Ügyrendi Oktatási Kulturális Kisebbségi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleménye az, hogy 10. 000 Ft+ÁFA összegben kerüljön meghatározásra a védjegy használat díja éves szinten, míg a többi bizottság ezt az összeget 25.000 Ft+ ÁFA /év összegben határozta meg. A képviselő-testület mindegyik döntési javaslatról szavazhatott, így a többségi szavazattal a 25.000 Ft+ÁFA /év összeg került elfogadásra.

Gyomaendrőd Város Közművelődési Konceptiója 2015-2020 időszakra szól. Az új koncepció kidolgozására a koronavírus járvány miatt nem kerülhetett sor, így a feladat háttérbe szorult. Az új koncepcióval kapcsolatos előkészítő feladatok már 2022-ben megkezdődtek, számos egyeztetés történt a kulturális intézmények vezetőivel és a képviselőkkel is.

Az itt kialakult elképzelések mentén Dinyáné Bánfi Ibolya és Dr. Szonda István intézményvezetők aktív tevékenysége eredményeként elkészült Gyomaendrőd város, a következő öt évre szóló kulturális koncepciója, amelyet a képviselő-testületnek el kell fogadni.

A kulturális intézmények vezetői ismertették a jelenlegi engedélyezett dolgozói és az optimális létszámot, amellyel a koncepcióban felvázolt feladatok elláthatók. Az előterjesztésben bemutatásra került az intézmények személyi kérdésére vonatkozó javaslata is.

A Képviselő-testület megismerte és elfogadta a Közművelődési Konceptiót.

Gyomaendrőd Város Önkormányzata tulajdonát képezi a belterületi Kiskok utca (6162 hrsz), Akác utca (6189 hrsz), és a Szélmalom utca 25 (6190 hrsz) beépítetlen terület megnevezésű ingatlanok. A fent nevezett földterületek az Önkormányzat törzsvagyonát képezik, melyek forgalomképtelenek. Az ingatlanok közül a 6162, 6189 hrsz számú ingatlanokra építési tilalom van bejegyezve, melynek jogosultja Gyomaendrőd Város Önkormányzata. Az ingatlanok több évtizede kaszálásra voltak kiadva a karbantartás fejében. Az elmúlt év decemberében Vári Zoltán jelezte az Önkormányzat felé, hogy szeretné megvásárolni a nevezett területeket. Mivel azok az árvízvédelmi töltés mellett található, illetve a kaszálási jog még nem járt le, a Képviselő-testület nem hozott érdemi döntést a telekértékesítésrel kapcsolatban, hanem írásban bekérte a Körös-vidéki Vízügyi igazgatóság szakmai véleményét. A szakvélemény szerint a tulajdonjog átadását nem javasolták a jelenlegi tulajdonosnak.

A Képviselő-testület a 2023. júniusi ülésén döntött arról, hogy nyílt árverésen értékesíti az ingatlanokat. Az értékbecslésre független szakértő került felkérésre, aki az ingatlanok becslött forgalmi értékét az alábbiak szerint állapította meg:

6189 hrsz: 870 000 forint

6190 hrsz: 760 000 forint

6162 hrsz: 810 000 forint

Ezen ingatlanok értékesítése az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi törvény alapján a 6162 hrsz-ú ingatlan kivételével mentes a forgalmi adó alól. A Képviselő-testület álláspontja nem egységes az eladást illetően, így 7 igen és 4 nem szavazattal döntött az értékbecslő szakvéleményben meghatározott árakon az ingatlan eladásáról. Az értékesítés nyílt árverésen fog megtörténni 2023. október 1-én 10 órakor az Önkormányzati Hivatal Vitéz Váry József termében. (5500 Gyomaendrőd Selyem út 124.) Egyéb információ a város honlapján www.gyomaendrod.hu oldalon, vagy a Gyomaendrőd Közös Önkormányzati Hivatal hirdetőtábláján olvasható.

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium hírei

Új vezető a katolikus iskola élén

Tímár Erzsébet vagyok. Gyomai születésű, s kis kitérő után a kilencvenes évek elején jöttem családommal vissza Gyomaendrődre. A katolikus iskolában dolgozok és tanítok 1996 óta, tehát szinte a kezdetektől. 2007-től az általános iskola intézményvezető-helyetteseként segítettem az iskolavezetés munkáját.

2023. szeptember 1-jétől én vezetem a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnáziumot.

Egy intézményt a mai világban vezetni nem könnyű dolog, de nem volt könnyű sohasem. A feladatok széles skáláját állítja az ember elé s rendkívüli felelősséggel jár. Az iskola életében fontos szerepet játszó közösségek tagjaival, kollégáimmal, szülőikkel, diákokkal jó viszonyt alakítottam ki az elmúlt évek alatt. Úgy érzem, hogy munkámat mindig a jóindulat, figyelem, segítőkészség jellemezte, ezért is kértek fel erre a megtisztelő feladatra.

Személyiséget ismerve nyitott vagyok a világra, befogadóan és gyorsan reagálok a változásokra, szeretek az emberekkel foglalkozni és hivatásomnak tekintem a tanítást. Vezetőként szeretném, ha a kollégáim, a gyerekek, a szülők, az iskola partnerei bizalommal fordulnának hozzám. Azt vallom, hogy minden problémám meg tudunk oldani kellő odafigyeléssel, hozzáértéssel, összefogással.

Az új kor kihívásainak megfelelni csak változtatással, önfeljlesztéssel lehet, ezért folyamatosan képezem magam és erre kívánom továbbra is inspirálni a kollégáimat, akik innovatívok. Bízom abban, hogy ez a lelkesedés nem fog alábbhagyni, hiszen szakmai megújulás nélkül a lépéstartás az állandó változásokkal szemben szinte lehetetlen.

Fejlesztünk kell a tantárgyi oktatás tartalmát, meg kell ismeri új metodikákat, jó gyakorlatokat, s mindezeket be kell építenünk a tanórákba. Következtesen kell alkalmaznunk az egységes követelményrendszert, ellenőrzést, értékelést.

Egy jól működő intézményben fontos a korrekt, pontos, szabad kommunikáció és információáramlás. Jómagam is erre törekszem.

Azt remélem, hogy azok a fiatalok, akik az érettségintézményünkben teszik le, felsőfokú tanulmányaik, vagy a szakma kitanulása után visszajönnek, s itt telepednek le, alapítanak családot.

Minden program, elképzelés megvalósításához elengedhetetlen a fenntartó, azaz Szent Gellért Katolikus Iskolai Főhatóság, az alkalmazotti közösség, nevelőtestület, valamint az iskola vezetésének tökéletes, egymást segítő, összehangolt működése. Csak e feltételek mellett valósíthatók meg a kitűzött célok.

Hiszek abban, hogy Iskolánk, a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium szellemileg önálló, alkotó közösség, amelynek egyaránt fontos tagja a gyermek, a pedagógus, valamilyen dolgozó és a szülő. Mindannyian azért fogunk össze, mert a közös célok elérésének szándéka vezérel bennünket.

Ehhez kérem az Úr segítségét is.

... akik az Úrban bíznak, erejük megújul, szárnyra kelnek, mint a sasok, futnak, és nem lankadnak meg, járnak, és nem fáradnak el. (Izajás 40,31)

Endrődi Bella János:

Pusztai ember

Én azon pusztai emberek közül
Való vagyok, kiket nem kényeztetett
El az élet! mert nem arra szült
A Természet! de harcra, kudarcra,

Örömrre, bánatra, és vinni tovább
Az Emberiséget! bármily nehéz az:
Ha minden lefagyott, leégett,
S lehetetlenek a körülmények.

A Teremtményeknek nincs külön joga,
Csak kevés lehetősége virulni,
Teremni, szaporodni, - ámde
Lehet, hogy holnap már minden oda!

De míg élethez, örömhöz van Remény,
Van hálaérzet is bent a szívekben:
Ez is Öröm és Felemelő,
Mely képet, verset, dallamot szül.

S a semmiből létrehoz Erényeket,
Szépségeket, Jóságokat, Szerelmet!
Újra Édent, kegyelmes Istent
Ígér a pusztán viruló virág!
VII. 7.

Pusztakrisztus

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső ál munk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Timár Máté

Herbály István

lelkipásztor
1893-1926

Az orosházi templom felszentelésének 100. évfordulójára készülve találtam a régi iratok között egy cikket a fiatalon elhunyt káplánról, Herbály Istvánról. Mivel Endrődön is szolgált, és hogy teljesen feledésbe ne merüljön, közreadom a Városunk olvasóinak ezt az írást.

Pap volt Krisztus szíve szerint. Akik ismerték, mindnyájan értékelték. Lelkét áthatotta a meg talált igazság, amelyet keresett és nem születése szerint örökölt. Ezménye mellett kitartott mindenkor és nem volt szenvedés, amely megtántoríthatna volna lelki erejében. Becsületes életfelfogása csak az emberi tudás tehetetlenségét látta és megkapó lelki erővel viselte azt a kórt, amely törekeny szervezettel oly sok időn keresztül viaskodott.

Nagyszerű zenei tudása a harmonikus életre tanította meg a jellem kialakításában, amelyhez nem fért még az alacsony gyanúsítás sem.

Herbály István 1893. december 14-én született Mezőtúron. Középiskoláinak elvégzésével a papi pályára lépett és 1916. június 17-én szentelte a nagyváradi egyházmegye papjává gróf Széchenyi Miklós áldott emlékű püspökünk.

Az ifjú pap az egyházmegye egységében legnagyobb egyházközségében, Endrődön kezdi meg az Úr szőlőjében magasztos munkáját és a lelkeknek fáradhatatlan munkása lett. A jó hívek meg szeretik a komoly papot, akinek a lelkiismeretesen végzett lelkipásztori teendők mellett volt ideje a nemes önképzés paphoz méltó foglalkozására is. Endrődről nemsokára Szarvasra kerül, ahol nemcsak főnökének meleg szeretetét nyeri meg papi buzgóságával, hanem a sok nemes vonásáról ismert gróf Bolza kegyúri családnak a becsülését is a hívek ragaszkodásával együtt. Itt szerzi meg hittanári és énektanár oklevelét is. Orosházán 1923 szeptemberében szerveztetett a külön hitoktatói állás. És erre a fontos állásra Herbály Istvánt szemelte ki az egyházmegyei főhatóság. A legodaadóbb szeretettel kezdte meg új állásában a munkát, sajnos azonban már ekkor küzdenie kellett megtámadott szervezetével is. Tanítványainak szeretetét és bizalmas ragaszkodását hamar megszerezte. Az iskolai évet azonban már nem fejezhette be, mert a kora tavaszi időkből egész hevességgel támadja meg a betegség. Ennek következményeként kerül Debrecenbe a szanatóriumba, majd pedig 1924 nyarán ideiglenes nyugdíjaztatásba, amikor aztán a jó édesanya gondos ápolása mellé

kerül. Két esztendeig szenvedte a súlyos betegséget és két esztendő kínja sem volt képes megingatni egy pillanatra sem hitében, amellyel mindig a halálra készült. Bámulatos lelki erejét jellemzi, hogy végső napjaiban ő maga írta meg gyászjelentését is.

Május 18-án költözött emelkedett papi lelke isteni mesteréhez. Május 20-án délután Mezőtúron óriási részvét kísérte utolsó földi útjára. Endrődől és Szarvasról nagy számmal jöttek a jó hívek temetésére. A temetést Molnár János orosházi apátplébános végezte teljes papi segédlettel. Az egyházi énekeket a papságból alakult énekkar énekelte megrázó erővel s a háznál Fetzer József szarvasi plébános, pápai kamarás vett az egyházmegye papsága nevében meghatott szavakkal búcsút a paptest vértől. A temetési szertartásban részt vettek: Hanusz Zoltán mezőtúri plébános, Baranyi László mezőtúri káplán, dr. Dunay Alajos c. kanonok, békésszentandrás esperesplébános, Csernus Mihály endrődi apátplébános, Gáspár István mezőberényi plébános, szentszéki ülnök, Csernai Géza gyomai plébános, Kompassz Árpád debreceni árvaházi igazgató, Buday Tibor nagyszénási h. lelkész, Timár Gyula békéscsabai, Libor István orosházi hitoktatók, Takácsy Dénes és Steib János gyulai, Borbás Pál békéscsabai, Iványi György és Süle József endrődi, Rózsa Jenő szarvasi káplánok.

A Herbály család házának hatalmas udvarát betöltötte a nagyszámú közönség. A masszív érckoporsót paptársai emelték a gyászokocsira és vitték a temetőben a sírhoz. Takácsy Dénes gyászéneke sok könnyet csalt a résztvevők szemeibe. A mezőtúri tekintélyes Herbály család sírboltjába helyezték nyugalomra az elhunytat. Benne a nagyváradi egyházmegye tisztaéletű papját, lelkiismeretes buzgóságú lelki pásztorát, alapos képzettségű tagját veszítette el.

Legyen jutalma Jézusa, akinek egész életét feláldozta. Miként gyászjelentésén megírta: Jézus szentséges Szíve, légy menedéke!

Molnár János
orosházi apátplébános

Életrajzi adatai a Nagyváradi Egyházmegye 2022-ben megjelent évkönyvéből. Szerkesztette mons. Fodor József:

HERBÁLY ISTVÁN

Született: 1893. december 12.

Pappá szentelve: Nagyvárad, 1916. június 17. SER gróf Széchenyi Miklós nagyváradi megyés püspök szentelte. Állomáshelyei:

Endrőd – káplán.

Várad-Olaszi – káplán, 1917. május 1.

Békéscsaba – káplán, 1917. szeptember 15.

Endrőd – káplán, 1918. június 9.

Szarvas – káplán, 1919. február 10.

Zenetanár középiskolákban.

Orosháza – hitoktató, 1923. december 1.

Békés – káplán, 1924. július 1.

Meghalt Mezőtúron, 1926. május 18-án.

közreadta:
Iványi László
orosházi esperesplébános

Dankó Béla országgyűlési képviselő sajtóközleménye

Kiderültek a felsőoktatási ponthatárok a 2023 szeptemberében induló felsőoktatási képzések kapcsán térségünkben is – Hány golyát köszönhetünk a szeptemberben induló tanévben?

Július végén minden felsőoktatásba készülő hallgató izgatottan várja, hogy bekerül -e az általa legjobban preferált felsőoktatási intézménybe, az áhított szakra.

Azonban egy másik szempontból is izgalmas ez az időszak, hiszen ilyenkor az is eldől, hogy a térségünkben működő felsőoktatási intézményekbe, vajon mennyi elsőéves hallgató érkezhetszeptembertől.

Térségünk 2 felsőoktatási intézménye a Gál Ferenc Egyetem Pedagógiai Kara és a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Szarvasi Képzési Hely kapcsán nagyon örömteli és jó hírekről számolhatok most be. Mindkét szarvasi felsőoktatási intézmény esetében mondhatom, hogy az elmúlt évek hallgatólétszám csökkenése után most egy nagyon jelentős, komoly növekedés mutatkozott a felvett hallgatók tekintetében.

Az elmúlt hónapokban rendszeresen láthattuk a jóhíreket a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Szarvasi Képzési Hely kapcsán. Amíg néhány éve a teljes bezárás ellen kellett küzdeni, addig az elmúlt időszakban több alkalommal sajtótájékoztatók keretében beszélhettünk Dr. Gyuricza Csaba rektor úrral, az újabb innovatív képzési lehetőségekről, amelyek itt Szarvason indulnak és az intézmény megújulását célzó beruházások kapcsán. Úgy tűnik a munka gyümölcsöző, hiszen a felvételt nyert hallgatók számát tekintve elmondhatjuk, hogy a 2023 szeptemberében induló 2 képzésre (mezőgazdasági mérnök alapképzés, mezőgazdasági felsőoktatási szakképzés) összesen 40 fő hallgató kapott felvételt. Az összehasonlítás miatt és érdekességképpen, hogy mitől is számítanak örömhírnek ezek a számok: A mezőgazdasági mérnöki alapképzés szak, ami ennek az intézménynek évtizedek óta a fő profilja volt, naplapi képzés formájában 2019 óta nem is indult. Úgy gondolom levonhatjuk ezalaprán a következtetést, hogy a munka nem volt hiábavaló és jó az irány, amin a MATE-val összefogásban elindultunk.

Szarvas másik nagyhírű, régre visszanyúló felsőoktatási intézménye, melynek pedagógus képzése egybeforrott Szarvas város nevével és öregbítette azt, a Gál Ferenc Egyetem Pedagógiai Kar, vagy ahogy a köznyelv említi évtizedek óta: az óvóképző, tanítóképző. Az előbbieken a MATE kapcsán részletezett örömhíreket tudom itt is folytatni és fokozni, valamint megosztani a nyilvánossággal, hiszen a Gál Ferenc Egyetem Pedagógiai Karán 2023 szeptemberében mintegy 306 fő elsőéves hallgató kezdheti meg tanulmányait 3 szakon (csecsemő- és kisgyermeknevelő: 136 fő, óvodapedagógus: 131 fő, tanító: 39 fő). Ami külön örömmre adhat okot az az, hogy ez a szám 2 és félszer akkora, mint egy évvel ezelőtt, hiszen tavaly ilyenkor 120 fő volt ez a létszám. Örülök, hogy ezek a számok mégis azt mutatják, hogy a fiatalok számára vonzó a pedagógus pálya az elmúlt hónapok negatív híreszteléseivel és a generált rossz közhangulattal ellentétben. Úgy vélem azért is kiemelten fontos ez a kézzel fogható növekedés, mivel az intézmény múltja és jelene, a képzés minősége garancia arra, hogy a pedagógustársadalomban, országosan is minőségi utánpótlás képződhessen.

Fontosnak tartom mindezek mellett elmondani, hogy ezek még nem a végleges számok, hiszen még ezután jön a pótfelvételi eljárás, melynek keretében augusztus 6-a éjfélig lehet jelentkezni a képzésekre. Bízom benne, hogy az előbb részletezett számok, még akár növekedhetnek is ezáltal.

Örömmel várjuk térségünkbe, Szarvasra a vidékről érkező golyákat, elsőéves főiskolai hallgatókat, kívánom nekik, hogy szeptembertől tekintsék e várost és ezen intézményeket második otthonuknak. Bízom benne, hogy a hallgatólétszám növekedése kapcsán ez a tendencia a jövőben is folytatódni fog és Szarvas város megtarthatja méltó, több évtizedes iskolavárosi rangját. Országgyűlési képviselőként a jövőben is ezért fogok dolgozni.

Tanulmányaikhoz sok sikert kívánok a leendő elsős hallgatóknak!

*Dankó Béla
országgyűlési képviselő*

XXV. GYOMAENDRŐDI NEMZETKÖZI HALFŐZŐ VERSENY - KÉPEKBEN

Több mint húsz csapat vett részt XXV. Gyomaendrődi Nemzetközi Halfőző versenyen. A remek hangulatú megmérettetésen kiváló ételek készültek, elismerésem a résztvevőknek és a szervezőknek.

Dankó Béla
országgyűlési képviselő

fotók: Jenei Péter

Kisboldogasszony ünnepe - szeptember 8.

A Boldogságos Szűz Máriának az egyházi hagyományban és a magyar nyelven is sok neve van.

Ő a mi Szűzanyánk, Patrónánk, égi Édesanyánk, Ó Isten Anyja, a Madonna, a Napbaöltözött Asszony, a Szeplőtelen, az Immaculata, Annunciata, s főként Ő a Kisboldogasszony és a Nagyboldogasszony, de mondják Kisasszonynak is. E két név az újszülött kicsiny voltára és a mennybe fölveti Mária nagyságára utal.

Kisboldogasszony napja tehát Mária születésének ünnepe, december 8-a – a Szeplőtelen Fogantatás napja – után kilenc hónappal. E születésről a Jakab ősevangéliumban olvashatunk.

Mária születésének helyét a jeruzsálemi hagyomány a Bethesda-fürdő mellett tisztelte. Az 5. század elején szeptember 8-án Szent Anna tiszteletére itt templomot építettek: ennek szentelési évfordulóján emlékeztek meg Mária születéséről. A 7. században a szírek, bizánciak és a rómaiak is e napon ülték a születésnapot. IV. Ince pápa (1243–1254) oktavát csatolt az ünnephez, amely 1955-ig élt.

Magyarországon Kisboldogasszony tisztelete a reformáció és a török hódoltság miatt csak a barokk időkben bontakozott ki, de akkor nagy gazdagságban. Középkori templomaink egy részét eredetileg Szűz Mária tiszteletére szentelhetők, s ezekhez a barokk időkben a Kisboldogasszony búcsúnapot választották.

Az ünnep szokásai közé tartozik hajnalban a napfelkeltét a szabadban várni, csatlakozni az angyalokhoz, akik ilyenkor Mária születésén örvendeznek a mennyben. Mária, a fölkelő nap és Krisztus képe a nap zsolozsma imájában is összeforrott:

„Boldog vagy szentséges Szűz Mária és minden dicséretre méltó, mert belőled támadt az igazság Napja, Krisztus, a mi Istenünk”.

Tápén még az 1930-as években is sok jámbor asszony kiment a Tisza partjára „napköltét várni”, közben mondták az olvasót és az Űrangyala-koszorút (Mária tizenkét csillagú koronája tiszteletére végzett 12 Űrangyala). Úgy tartották, hogy akinek „érdemé van rá”, az a fölkelő napban megláthatja Máriát, a Napbaöltözött Asszonyt. Volt, aki Mária alakja mellett bölcsőt is vélt látni. Ugyanez a szokás él Csíksomlyón a pünkösdi napfölkelte-várásban. Virrasztanak és várják a hajnalt Andocs, Vodica, Pócs, Csatka búcsújai is. Amikor földereng, letérdelnek és elimádkozzák az Űrangyalát.

Mária Isten áldott földje, amelyből üdvöségünk virága és gyümölcse sarjadt.

Ebből a szimbolikából nőtt az a 19/20. század fordulóján még élő Balaton vidéki és göcseji szokás, hogy a vetőmagot Kisboldogasszony napjára virradó éjszaka, illetve kora hajnalban kiteszik a harmatra, hogy az Űristen szentelése fogja meg. Napköltekor már be is viszik.

A nép nyelvén a két nagy Mária-ünnep (augusztus 15. és szeptember 8.) közti na-

pok neve: kétasszonynap, az időszak neve a kétasszonnyköze.

Mária neve összeforrt az imádkozással, különösen is a rózsafüzér imádkozással.

Jézus életének fontos mozzanatainál ott van, a háttérben. Keveset beszél. A legtöbb szó, ami ajkát elhagyta, és amit leírtak az evangélisták, egy gyönyörű imádság, a Magnificat (Magasztalja az én lelmem az Urat) – de a hagyomány szerint és az ima szerkezete szerint énekelte.

Egy időben fiatalok sokszor jöttek rózsafüzért venni a plébániára. Minek kell? Nem mondták meg, de tudtam: koci visszapillantó tükrére akasztják, vagy diszkóban a nyakukba rakják dísznek.

Nem tudtak mit kezdeni a rózsafüzérrel. És mi tudunk?

A rózsafüzér imádkozás a középkorban alakult ki, amikor még kevesen tudtak olvasni, és ha tudtak is, nem értették a zsolozsma latin nyelvű imádságait.

Ezért a latin 150 zsoltár helyett 150 üdvözlégyet imádkoztak, beszúrva üdvösségünk titkának egy-egy gondolatát.

Mai rohanó és kiégett lelkű világunkban nincs türelmük az embereknek hozzá, és nem is tudják, hogy kell imádkozni. Unalmasnak, monotonnak tartják. Pedig nem az! Csak mélyedjünk el egyszer benne!

Olyan, mint a zene. Ahogy hallom a hangokat, a hangok megszólalnak... beszélnek... üzennek... érzéseket fogalmaznak meg.

Legyen az üdvözlégy a zene... a titok meg az üzenet.

A rózsafüzér ima nagyon hatásos.

V. Piusz pápa és az egész keresztény világ az 1571-es lepantói tengeri győzelmet a rózsafüzér-imádságnak, illetve a Szűzanyának tulajdonította. Szent V. Piusz, a csatát segítő, a rózsafüzért imádkozta; közben látomása volt: a győzelmet látta. Délben valóban megfordult a szél, a füstöt a törökökre vitte, így a keresztetek győztek.

Csóky András, a nemzetközi hírű idegsebész hitteli meggyőződése, hogy az Istennel való szoros kapcsolat elsősorban a Vele folytatott beszélgetésben, vagyis az imádságban valósul meg. Az ő életéből sokáig hiányzott Jézus Krisztus valódi szeretete, elhagyta gyermekkori hitét, a maga módján volt vallásos, sötétben bolyongott:

„Az imádság és az igazi értékeket teremtő kultúra elhagyása lett az életfilozófiám... Ez az utam sehova sem vezetett. Teljes beborulás a magánéletben, szakmai nihilizmus...”

Az erkölcsi erőforrásait fokozatosan felélő Csóky András otthagyta feleségét és három közös gyermeküket. Végül azonban, rengeteg kínlás, elbukás után megérintette szívét és elérte elméjét a tékozló fiú története, „és Isten és a feleségem hívó környezete segítségével visszafordultam. Ahogy a tékozló fiú, én is megkaptam a megbocsátást. És ez az, ami térdre kényszeríti a gonoszt, ami ilyenkor az emberben lakik.” A megtérés kegyelmében részesült. Felesége visszafogadta, azóta újabb két gyermekük született, ő pedig nemcsak imádkozó orvos, hanem imádkozó férj is lett.

Az idegsebész elmondja, hogy minden nemzetközi sikert aratott szakmai ötlete rózsafüzér-imádság közben jutott az eszébe. A rózsafüzér másképp is hat, fizikai és lelki erő ad.

Csóky András: *„Vágyj a hitre és megkapod. Zörgess és ajtót nyitnak. Így árad majd rád a kegyelem.”* Életünk középpontjában pedig Krisztus kell, hogy álljon. *„Mit tett ő érted, és most mit tettél te ma éppen érte. Hagyatkozunk rá! A legnagyobb ráhagyatkozó maga a Szűzanya volt. Legyen ő a példánk.”*

Ezen háttérből szemlélve Mária születésének ünnepe az élet helyes értékelésére és megbecsülésére irányítja figyelmünket: az értékek rangsorára életünkben, olyan kérdésekre, amelyekre a krisztusi világosság fényénél kell keresnünk a választ. Pl.: Mit jelent a keresztény felelősséggel vállalt szülői hivatás? Hogyan értékeljük a testi fogyatékosok és a csökkentett képességekkel rendelkező felebarátaink életét? Hogyan viselkedünk irántuk? Vagy: Mit jelent számomra újjászületésem a keresztység vizéből? Kész vagyok-e megkeresztelkedésemkor, vízből való újjászületésemkor vállalt kötelezettségeimnek megfelelően krisztusi módon és következetesen viselkedni magán- és nyilvános életemben?

A mai ünnep egyben figyelmeztetés és bátorítás arra, hogy életünket Krisztusra irányítsuk, és úgy alakítsuk azt, hogy a Vele és embertársainkkal való együttműködésünkben felragyogjon az Ő isteni életének fénye.

Mária élete születésétől fogva arra ösztönöz, hogy saját életünket, az övéhez hasonlóan, Jézus Krisztusra irányítsuk és földi életének mintájára alakítsuk. Isten új életet ígér érte.

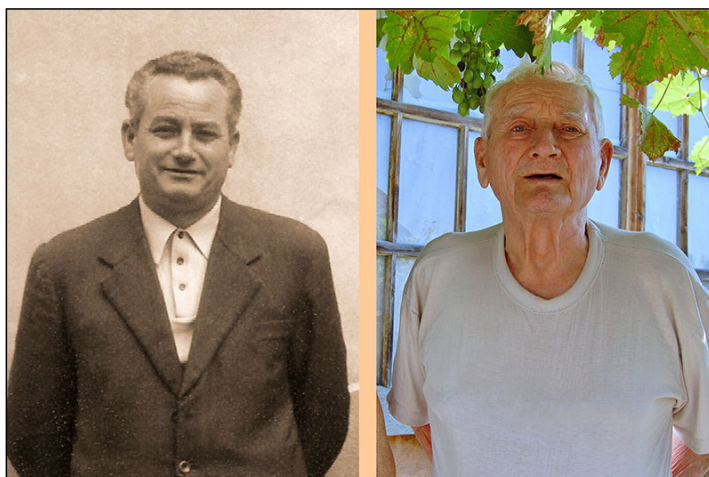
A következő, Balassa-verssel köszöntjük Kisboldogasszonyt:

Ma született e világra
Egy ékes kisasszonyság,
Kinek kebléből bimbózik
Fölséges nagy uraság.
Fellegek és az ergek közt
Ma tartatik vigasság,
Az angyalok énekelnek,
Zengenek a muzsikák.

Iványi László

Látogatóban egy régi ismerős kántornál

Augusztus 15-én délelőtt, Nagyboldogasszony ünnepén meglátogattam egyház-községünk egykori kántorát. Lőrincz János a Szerencs melletti Bekecsen él feleségével, Margit néniel és Imre fiukkal, aki még Endrődön született. Éppen két nappal azelőtt töltötte be a 84. évét, és idén ünnepelték 63. házassági évfordu-lójukat. Mosolya és szeme ragyogása olyan, mint 50 évvel ezelőtt volt.

1968 tavaszán Laczkó Ferenc kántor úr már betegeskedett, és egyre kevésbé tudta ellátni a szolgálatát. Mátai Tóth József apát úr pályázatot hirdetett a kántori állásra. Ennek nyertese az akkor Füzérradványon szolgáló fiatal Lőrincz János lett, aki május végén érkezett Endrődre, és hivatalosan is kántor lett. Közben még abban az évben elhunyt az elődje, Laczkó Ferenc, akinek a búcsúztatóját már ő énekelte. Az új kántor és családja nagyon megszerették az endrődieket. Mi, akkori ministránsok mindig együtt mentünk a temetésekre a halottas házhoz, hiszen akkor még ez volt a szokás. Így közelebbről is megismerhettük egymást. Sajnos később kialakult egy konfliktusa az akkori plébánossal, Marosvári Pállal. Ennek végül az lett a következménye, hogy 1977-ben mind a plébánosnak, mind a kán-tornak távoznia kellett Endrődről.

Községünkkel továbbra is megmaradt a kapcsolata,

ugyanis a megözvegyült Pelyva Péterné, Pintér Ágnes néni ők gondozták. Eleinte gyermekei gyakran Endrődre jártak nyaralni, majd amikor Ágnes néni állapota rosszabbodott, magukhoz vették. Gyöngyöspata, Monok, Mád voltak későbbi állomáshelyei. 30 évvel ezelőtt, Mádön meglátogattam őket, amikor még Ágnes néni is élt. 2012-ben fejezte be aktív szolgálatát, és azóta szülőfalujukban, Bekecsen élnek.

Idén januárban nagyobbik fia elhozta egy rövid látogatásra Endrődre, ahová visszahúzta a szíve, hiszen életének egy nagyon szép időszakában, 29 és 38 éves kora között éltek velünk.

Kántor úr még hetedikes általános iskolás korában kezdett el orgonálni, egy ottani idős pap taníttatta. Később elvégezte a kántorképzőt, és ezt a hivatást választotta. Egészségi állapota eléggé megromlott az utóbbi időben, de mégis odaült a kis elektromos orgonájához, és eljátszott, elénekelt néhány szép, népszerű egyházi éneket. Jó volt feleleveníteni a fél évszázad előtti endrődi emlékeket. Sok olyan régi ismerőst is szóba hoztunk, akik már nincsenek az élők sorában. Gyorsan elröpült az a közel 3 óra, amit náluk töltöttem. Visszahozta fiatalságunkat. Úgy érzem, hogy ez mindannyiunk számára egy szép emlék marad. Kántor úr, ezúton is köszönjük endrődi szolgálatát.

Giricz László

Tródmái oldal

Rovatvezető: Polányi Éva

Harmati Dániel: Boldogság madzaghúzásra

„Lehet neked egy senki,
csak a maradék vagyok,
de legalább valamit,
magam után hagyok.” (Siklósi Örs AWS)

KÓBOR SZOBOR (részlet)

Állt egy szobor a kisváros főterének közepén.

Emberemlékezet óta ott cövekelt már, jobbról-balról két pad társaságában, ahol alkalomadtán megpihenhettek a fáradt városlakók. Egy alacsony emelvényen ácsorgott, egyetlen lépcsőfoknyira emelkedett el csupán a talajtól. Se az alkotó, se a szobor neve nem volt feltüntetve sehol, mindenki csak a Sapkás Gyereknek hívta.

Egy tizenhárom-tizennégy éves forma fiút ábrázolt életnagyságban. Vékony kabátot viselt, alatta pulóvert, mely alól kikandikált az inggallérja. Fejére, a nevéhez méltón egy svájcisapkát tett az ismeretlen művész, jobb kezébe pedig egy régi típusú iskolatáskát. Bronzszínű arcára jókedvű, mosolygós kifejezést formáztak, mintha azt akarták volna elérni, hogy folyamatos jókedvet árásson a mellette elhaladókra - még a lehangoló, borús, esős napokon is. Ezt az érzést csak tetézte, hogy a bal kezét integetés-

re emelte, üdvözölve ezzel mindenkit, aki a főtérre érkezett.

A Sapkás Gyerek figuráját mindenki szerette, a városlakók régi jó ismerősként tekintettek rá. Turistalátványosságnak sem lett volna utolsó, tipikusan olyan szobornak számított, akivel előszeretettel fényképezkednek az ide látogatók.

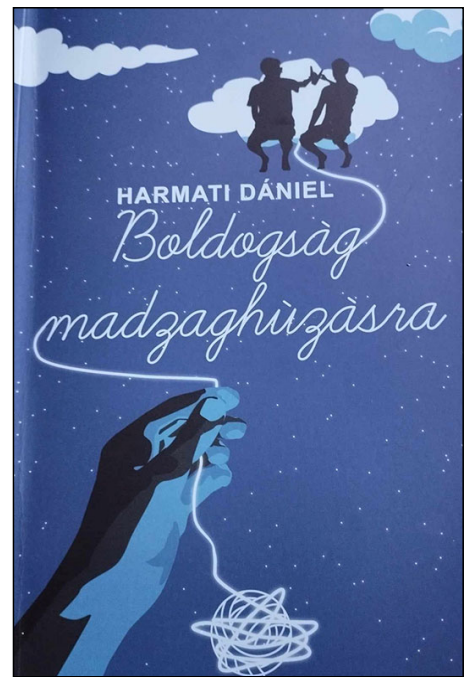
Igazán nem az ő hibája volt tehát, hogy az elmúlt években fájdalmasan kevés ember csodálta meg.

Azon a bizonyos napon is kongott a főtér az ürességtől. Áprilist írtak már a naptárak, és addig igen kellemes tavaszt tudhatott magáénak az az év. A napfény és a jó idő ekkor is elárasztotta a városka utcáit. Igazi szabadban sétálós nap volt, olyan, amikor már nem tombol a téli zimankó, de még nem izzasztja meg az embert a nyári kánikula. Rétegesen felöltözve már lehetett élvezni a kellemes kinti hangulatot. Mégis feltűnően kevesen éltek ezzel a kora tavaszi lehetőséggel aznap délelőtt.

Kilenc óra fele járt az idő. A főtéri üzletek, a pékség, az étterem és az összes többi szolgáltatás is átfordította az ajtaján lógó kis táblát zárásról nyitásra készségesen várva az aznapi vendégeket. Hamarosan nyilvánvalóvá vált azonban, hogy nem ezen a napon fognak bevételi rekordokat döntögetni. A környék kísértetiesen kihalt volt, mindössze a távoli úttest-ről hallatszó dobtompán az autók suhanása, a közelben pedig egy huhogó gerlemadár szolgáltatott némi háttérzajt.

Ekkor döntött úgy a Sapkás Gyerek, hogy neki ebből elege van.

Először csak az integetésre emelt kezét eresztette le maga mellé. Aztán bronzfejét lassan elfordítva, körbekémselte a teret. A jobb és bal oldalát is megvizsgálta, majd miután látta, hogy egy érdeklődő sincs a közelben, akiért érdemes lenne itt maradnia, megvonta a vállát, és lépett a talpazatáról. Még erre sem történt semmi. Feltehetően, mert

senki sem vette észre a változást. Ám biztos volt benne, hogy menet közben felfigyelnek majd rá.

Táskáját a jobb kezéből átrakta a másikba, és szép rá-érősen megindult. Átvágott a főtéren, nem nézett többet sem jobbra, sem balra, nem érdekelte az emberek reakciója. Csak akkor hallott némi mozgolódást a háta mögül, mikor már befordult a főtérről nyíló egyik utcába. Kicsapódó ajtók, egymást az utcára szóló hangok embereket ültetett meg a fülét... mind-egy, nem fordult hátra és nem is állt meg. Majd utána jönnek, ha akarnak.

– Látjátok ezt?!

– Ti is látjátok?!

– Hát már ő is itt hagy minket?!

Nocsak! Határozottan úgy tűnik, észrevették, és végre figyelnek is rá.

Elhaladt a posta és egy ruhabolt mellett. A szeme sarkából érezte, ahogy sokan az ablakokhoz rohanva megbámulják. Valaki még át is kiabált neki a posta egyik párkányáról:

– Hé, muszáj elmenned?!

Nem foglalkozott velük.

Ezután az óvoda mellett vitt el az útja. A gyerekek amint meglátták, odacsődültek az óvónőkkel együtt a kerítéshez, mutogattak felé, és szájtátva bámultak hol rá, hol pedig egymásra.

– Köszönjétek gyerekek! Integessünk neki, rajta! – buzdította őket az egyik óvónő: mire megannyi - az addig a kerítés rácsait markoló - kis kéz kezdett egyszerre lengedezni, A Sapkás Gyerek, noha az indulása óta fel-vett magára egy átlagos, érzelemmentes arckifejezést, most ismét megvillantotta jól ismert mosolyát, és visszaintegetett a közönségének.

– Hová megy? – kérdezte az egyik kislány az óvónőtől, mire az kérdő tekintettel a szobor felé fordult. A Sapkás Gyerek erre széttárta a karjait, és színpadiasan, szándékosan elnyújtott mozdulattal megvonta a vállát.

– Oda megy, ahol jól fogja érezni magát – válaszolta végül az óvónő, a szobor pedig jól láthatóan bólintott egyet.

– Itt miért nem érzi jól magát?

Erre ő csak odasétált a gyermekhez, és a kerítésen át nyúlva, szelíden megsimította a fejét. Az egész gesztus amolyan „majd, ha nagy leszel, megérted” érzést sugárzott. Aztán mielőtt bárki szólhatott volna, sarkon fordult, és az óvodát is maga mögött hagyva tovább sétált. [...]

Harmati Dániellel, a Gyomaendrődről elszármazott elsőkönyves íróval találkozhatott a helyi közönség 2023. augusztus 26-án délután az OMart Műhelyben. A Kner Imre Gimnáziumban végzett, majd Budapestre kerülő fiatal szerző életéről, eddigi sikereiről vallott, s a Boldogság madzaghúzásra című novellás gyűjteményéből hallhatunk részleteket.

KISBOLDOGASSZONY

Istennek szemében több vagy, mint a vén föld,
Ez nekem készült, színes, tarka bölcső.
Takaród az égbolt csillagozott kékje,
Párnád az Istenség hármasság ölelése.

Szentírás igéi zsonganak körötted,
Szent jóvendölések imádkozott vágya,
S itt nyugszol fehéren, hallgató ajakkal
Pólyába takarva, hétköznapba rejtve,
Kisdéd Szűzanyácska!

Szent-Gály Kata

Endrőd története

Régi írárok alapján összeállították az endrődi tanítók (6.)

[Jánossy plébános] Utóda a belényesi plébános, a későbbi váradi kanonok: Csák Ferenc volt. Tevékeny, gondos lelkipásztora volt hatalmasan növekedő nyájának. Rajta volt, hogy az új templom belső felszerelése minél szebb és értékesebb legyen. A templom előtti kereszt, a templom homlokzatán ma is látható Szent Péter és Pál szobrai az ő idejében készültek, a régi öreg orgonát eladta a csabai egyháznak 500 forintért és egy akkor elsőrangú 22 változatú, 2 klaviatúrás orgonát csinaltatott a turi Kümmer-céggel 5583 forint 27 krajcárért. Gyakori gyűjtés és saját adományából pótolni igyekezett a francia háborúk idején beszállított kényszerült templomi ezüst szerelvényeket. Az endrődi Vida-féle alapítványt az ő kérésére létesítette Vida Imre, a kegyuraság uradalmi praefektusa.

A francia háborúkat követő devalváció és „nagy drágaság” miatt sorra került az összes községi és egyházi alkalmazottak fizetésének rendezése. A lakossági tiszteletreméltó elismeréssel honorálta a kényszerűségből előállított kérelmeket, s az egész vonalon fizetés javítását eszközölte. A jegyző készpénz fizetése 160, a bírósági 100 rénusforintra emeltetett fel.

A kántor fizetését a következőkben állapították meg: 18 hold tanya föld, 11 és fél hold rét, készpénz 200 forint, 10 pozsonyi mérő búza, 12 öl fa, stóla fejében 61 forint. – Utóbbi helyett az előjáróság később külön illetéket engedélyezett. Még pedig kistemetésért 1, nagytemetésért 2 forint, a bucsuzatón minden verséért 20 kr.-t, de 24 versszaknál többet énekelni nem szabad.

A plébános jövedelme – ismételt megállapodások szerint – az alábbiakból állott: 40 hold ugar, 50 hold tanya, 55 hold rét, 1 hold Bánom-kert, összesen 146 kat. hold az uradalomtól adományozva. Párber és a szegények stólaváltása fejében 1000, később 1500 forint, 24-24 köböl búza, árpa, zab, 24 öl sinfa, 24 akó helyi óbor, 1 mázsa faggyu, s a hivek által a két ugar szántása és boronálása.

1812-ben a lakosság kívánságára a község orvosi állást létesített és meghívta arra Rázso János „debreceni orvos”-t. Fizetése: 80 váltóforint, 2-2 köböl búza és árpa, 4 öl fa, 5/8 föld az uraságtól, 1 lánca veteményeskert volt.

Az akkori előjáróság szükségessé tartotta a gazdasági cselédek bérét is rendezni a következő határozat szerint: „Mivel az szolgálak mód felett való bért szoktak kívánni, szükségessé ítéltetett az iránt rendelést tenni. Az első vagy öregebéres fizetése 100, a másodiké 80, a harmadiké 60, a negyedik 40 forint, s ebbe bele kell tudni minden természetbeni illetéket: gabonát, vetést stb. A nőtléneknek azonban csak készpénzt szabad adni. Órlás, kendermagvetés és fűtő adható ingyen vagy bérbe tudva. Büntetés alatt meghagyatik azonban, hogy sen-

ki semmiféle marhat bérül ne adjon, mert ha kitudódik, valamint a gazda, egy a szolgál is kemény testi büntetést fog nyerni.” Ugy látszik, a szociális érzés nem nagyon bántotta az elődöket, amikor maximálták a rendkívül szaporodó szegény lakosság jövedelmét. Ekkor már ugyanis 4563 lelket számlált Endrőd, s a születések száma 1815-ben 257 volt, a lakosság 5,6 százaléka, míg most 15000 lakos mellett 400, tehát csak 2,7 százalék. Ebben az időben már tudott magyarul az egész nép.

1814-ben gr. Stockhammer Ferenc özvegye nevében Bujanovics nevű „uradalmi plenipotentiárius” engedélyt adott a plébánosnak egy kettős szárasmalom felállítására, s megengedte, hogy a régi templom anyagából befolyt 1654 forintot e célra használja fel. Az évenként mintegy 230 forint jövedelmet a templom javára fordították. Ugyanerre a célra használtatott fel a község szárazmalmainak szombati bevétele is, mely pl. 1816-ban 442 forint 30 krajcár telt ki.

Csák Ferenc lelkeskedése arról nevezetes még, hogy ránevelte a hiveket a jótékony adományok és alapítványok létesítésére. Alig akadt valamicsodás vagyону ember, aki végrendeletében jótékony célra ne hagyott volna. Amikor 1816-ban kanonokká nevezték ki, utódja Kricsfalussy Ferenc anyagilag igen rendezett hitközséget vett át tőle.

A község a francia háborút követő nagy pénz-elértéktelenedést és lebélyegzést, nemkülönben az ezt követő nagy drágaságot is hamar kiheverte. Rendkívül megkönnyítette a lakosság gazdasági előrehaladását az a körülmény, hogy a kegyurnó: gr. Stockhammer Ferencné szül. Hartvig Mária Terézia grófnő minden javadalmát a községnek adta bérbe. Csejt, Kiskondoros puszták is ide tartoztak, Sima pedig a község urbéres legelő-

je volt. Az olcsó bérletek mellett érthető a vagyoni megizmosodás. – A község és hitközség viszonya változatlanul kitűnő és szeretetteljes volt. A hitközség terheinek nagy részét a község viselte, harangok hozatalában, keresztek felállításában, egyházi szükségletek beszerzésében mindenkor jőpéldát adott „communitás” az adományozásokra hajlandó jóléltű endrődi népnek.

Követendő példa gyanánt említjük meg Endrőd község hosszú időn keresztül birájának nemes gondolkodásra és áldozatos lelkületre valló végrendeletét, Kalmár Mihály tekintélyes földesgazda volt e kiváló férfiú, aki bölcs és előrelátó közéleti munkálkodása mellett – a szegények iránt tanúsított megértő szeretetével is érdemes arra, hogy nevét az utókor tisztelettel említsék. A nevezetes végrendelet ide vonatkozó része így szól:

„5. Amennyi pénzbeli értékem van és találtatik akár Contraktusokban, akár készpénzben, vagy bankokban, vagy Convenciókban, vagy minek-előtte abbul a temetésemre teendő költség, úgy főtisztelendő Kricsfalussy v. esperes és Plebánus urnál levő passiva adósságom ki fog fizetődni, légyen és maradjon a szegénységben s nyomorúságban sinlődő embertársaimé, melyre nézve megkérem mind a mostani, mind a jövődöbeli Tiszt. Plebánus urakat, hogy ezen akaratom és rendelkezésem következtében ne terheltesseken ezen felül előadott pénzbeli értékemet kezek és gondviselések alá venni s azt gyarapodásra interesre kiadván, annak interesét az olyas szegény, vagy nyomorult sorsban levő felebarátaim között, akiket Tiszt. plebánus úr – Birák uramékkal egyet-értve arra érdemesnek lenni itél, minden esztendőben kiosztani, az Istennek dicsőségére, az ő felségítésekre s az én bűnös lelkemnek üdvösségére”. Ezen hagyaték végösszege 8453 forint volt. Így keletkezett a „Kalmár-féle szegényalap”, mely a forradalomig tekintélyes kamat-segélyt nyújtott Endrőd szegényeinek. A háború utolsó éveiben a kormány rendeletére hadikölcsönbe jegyeztetett az alaptőke. Az értéktelen papírok az oláhoktól megszállt Nagyváradon hevernek a többi: igen tekintélyes összegre rugó szentmise alapítványokkal együtt.

Kricsfalussy tévedésből 1818. május 17-én a közigazgatási és egyházi hatóságok imponzás részvételével megünnepeltette a község és egyház 100 éves alapítási évfordulóját. A régi pontos feljegyzések azonban világosan bizonyítják, hogy ez nem 1718-ban, hanem 1730. tavaszán történt.

Miként már említettük, Vurum József püspök ez időben (1824. május 9-én) szentelte fel az endrődiek híres nagytemplomát. Buzgó munkássága jutlamául Kricsfalussy plebánost a király a nagyváradi káptalan tagjává nevezte ki.

(folytatjuk)

Fényképalbum

ENDRŐD 290 ÉVES

Décspáskumi iskola

Kocsorhegyi iskola

Színfolt Mazsoretről

Bogártalálkozó megnyitója

Bogártalálkozó Gyomaendrődön

Augusztus első hétvégéjén a XXVII. Nemzetközi Volkswagen Bogár - és Busztalálkozó zajlott a Liget fürdőben. A „Bogaras társadalom egy nagycsalád!”

A rendezvény Kardos Ferenc nevéhez és személyéhez kötődik, hiszen ő álmodta - és valósította meg eddig. Évről évre mindig többen érkeztek erre a nagyszerű rendezvényre. Köszönjük neki sokéves, fáradhatatlan munkáját!

Benkő Angéla és Tarsoly Zsolt pedig tovább viszi a rendezvény szellemét és igyekeznek új programokat beleszőni, hogy még több új élményt nyújtsanak az érdeklődőknek! A pihenés, a fürdőzés és a jó levegő mellett az ide látogatók a színpadi műsorokat is kedvelik. Ismerősként nézik végig a **Színfolt Mazsorett Táncegyesület** és **Hencz Wrestling Birkózó** bemutatóját, a táncosok és a sportolók évek óta visszajáró fellépők. A kiváló hangulatot teremtő zenekarok pedig megmozgatják a nyaralókat, és este nyolc óra körül sokan táncolnak a színpad előtt. Az idei év együttese: **Tm White and the Mad Circus, Monkey Ranch, Defender** és a **Madarak** zenekar koncertje. A leglátványosabb természetesen a bogárhátú autók és buszok felvonulása, az ún. vizes felvonulás a városban, amelyet a helyiek előszeretettel várnak, és aktívan kiveszik részüket a locsolkodásból!

A támogatójegyek sorsolására szombat este került sor. Fődíj: egy montenegrói nyaralás két fő részére, teljes ellátással és sok más értékes nyeremény is gazdára talált. Díjakat, okleveleket kaptak a legszebb, legérdekesebb autók.

Toldi Balázs Gyomaendrőd város polgármestere nyitotta meg a rendezvényt, és bíz benne, hogy Angéla és Zsolt szervezésében jövőre szintén megrendezésre kerül immáron a XXVIII. Bogártalálkozó!

Halfőző Versenyről

A XXV. Nemzetközi Halfőző Versenyen, az ünnepélyes

megnyitó előtt léptek színpadra a Színfolt Mazsorett Táncegyesület legnagyobb, senior táncosai, akikkel már a 30. ünnepi gálára készülünk. Toldi Balázs polgármester úr és Lehoczkiné Timár Irén alpolgármester asszony köszöntötte a vendégeket! Fotók: Szabó József, köszönjük szépen neki!

Nemzetközi mazsorett versenyen a Színfolt táncosa

A Színfolt Mazsorett Táncegyesület kiváló táncosa és segédedzője, **Izsó Éva** a nemzetközi porondon is megállta helyét! Tradicionális szenior botos szóló kategóriában Horvátországban, Opatijában, a World Championship of Majorette - Sport Merry Majorette International Cup Versenyén 2023. augusztus 25-én hibátlan koreográfiával

A Rózsahegyi Iskola hírei

Rózsahegyisek Zánkán

Augusztus 6-11. között iskolánk 100 tanulója és 10 pedagógusa vett részt Zánkán az Erzsébet-élménytáborban.

A kicsit hűvösebb idő ellenére sokan megmártóztak a Balatonban, és kipróbálták a sárkányhajózást és sétahajózást.

A strandon röplabda-, foci-, asztalite-

nisz- és csocsóbajnokságra neveztek be tanulóink.

Lehetőségük volt megmérteni magukat a tábori Ki mit tud?-on.

Zenepedagógia, elsősegélynyújtó, drámapedagógiai és kézműves foglalkozások színesítették a gyerekek napjait.

Robotika előadáson, ásványkiállításon is részt vehettünk.

Életre szóló élményt nyújtott a gyerekeknek a koncert, a nyitó- és záróbuli.

Köszönjük a lehetőséget és a pedagógusok munkáját.

az előkelő: **harmadik helyezést érte el** a nemzetközi zsűri döntése alapján! Évi, szívből gratulálunk! Kicsiknek, nagyoknak példakép vagy! Nagyon büszkék vagyunk rád! Hajrá Színfolt továbbra is!

*bal oldali kép:
Izsó Éva dobogós helyezése*

*jobb oldali kép:
Izsó Évi versenyben Opatijában*

ASZTAG

- szabadban tárolt, tartósan összerakott, cséplésre vagy nyomtatásra váró gabona (elsősorban búza) -

Nyár: fesztiválok, falunapok

A nyári hétvégék gyakori eseményei a fesztiválok és a falunapok. Ezen alkalmakon gyakoriak a főzőversenyek. Ilyenkor főzőemberek állnak a szabad tűzhelyek mellé és mutatják be főző tudásukat. Legtöbb esetben paprikás húsételek készülnek, de előfordul a lecsó, sőt van, ahol a pogácsa.

Környékünkön a birkahúsé a főszerep, mely sokszor kerül az ünnepi asztalra is. Másként készül Túrkevéen, Karcagon, és a szarvasiak is kiválóan főzik.

A karcagi elnyerte a hungarikum címet. A karcagiak úgy mondják, hogy egy edénybe egy birka. A hatalmas öntöttvas lábosba (kasztró) a birka csaknem minden része belekerül, alulra a megperzselt fej és a lábvégek, de a pacal sem marad ki.

Hasonló a keviek elkészítési módja is. Míg a szarvasi tótok apróbbra vágják a húst és nem perzselnek semmit.

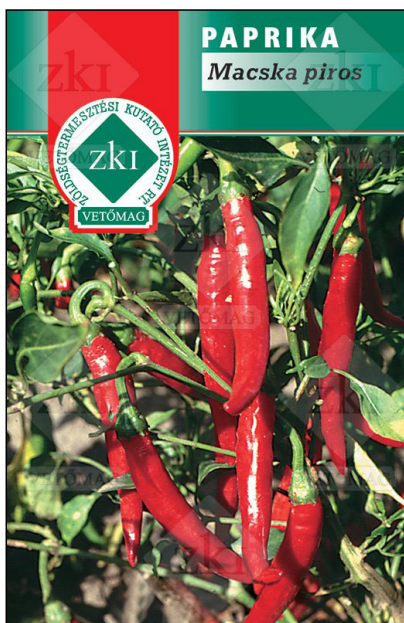
Nemcsak a karácsonyi asztalra kerül hal, hiszen ismeretes, hogy Gyomaendrődön minden évben megrendezésre kerül a halfőző verseny, ahol három kategóriában lehet nevezni. Dunai, tiszai halászlé és minden egyéb halétel a harmadik a sorban. Sokan a két halászlé típusnál csak annyi különbséget ismernek, hogy a bajaiban tézta van, mégpedig gyufa tézta, pedig az elkészítés módján van a lényeg. Alaplé készítés jellemzi a tiszai típust, míg a dunai alaplé nélkül gyors fővessel készül, és valamikor metélt tézta főztek hozzá, amit a nagyüzemileg készült gyufa tézta váltott fel.

A paprikás ételek esetén sokszor használjuk a pörkölt vagy paprikás kifejezést. Korábban írtam egy fogalmat, hogy főzőembereknek ezen dolgokról nagyon jó útmutatót ad Erdei Ferenc Népi ínyesmesterség című könyve.

Egy-két szót a paprikákról. Az örölt paprika házi jellegű, lehetőleg szegedi vagy

kalocsai legyen. Nagy divat manapság a csili az ételekben. Nem vagyok ellene semmi újnak, de van két kiváló erős, csipős fajtánk, a macskapiros és a cseresznyepaprika. Az elsőnek más népies neve is van, míg az utóbbit sokan meggy-paprikának is mondják. Nekem ez utóbbi a kedvensem, ezért utánanézttem, mindkét megnevezés helyes, mivel a tudományos név a formára utal és a latin megnevezés nem tesz különbséget a cseresznye és a meggy között.

Ételekkel nemcsak főzőversenyeken találkozhatunk, mert az internet is ontja a lehetőségeket. Több facebook oldalnak vagyok a követője, ahol sokan megosztják ételkészítési tudományukat. Végig olvasok többet is, de megosztani nem szoktam sajátjaimból, pedig ötleteket lehetne meríteni. Nem szeretem azokat a hozzászólásokat, hogy az úgy nem jó, én meg sem enném. Embertársunk valószínű úgy szereti, és örömmel teszi közkinccsé. Leggyakrabban egy pacalos oldalt nézek, mivel kedvelem ezt az ételt. Mi is a pacal? - tehetjük fel a kérdést. A kérődzők gyomra összetett, az előgyomor a bendő, recés százzrétű, ami a pacal és a tulajdonképpeni gyomor az oltógyomor, melyből ugyan van, aki készít ételt, de az már nem pacal. Melyik állat pacalját fogyasztjuk? Általános, hogy a szarvasmarháét, de mint előbb írtam a juhpacal is kiváló, sőt volt, aki kecske és bölénypacalról is írt. Többféle elkészítési módja van, a legegyszerűbb egy sima pörkölt, de készítik körömmel, csülökkel. Van velős, kakasherés és még sokféle változat, egyéb mód is. Ezen az oldalon vannak a durva beszólások, hogy az úgy nem jó. Itt azért ne felejtszünk el a pacallevéről (ciorba de burta). Kelet felé a határt átlépve soha nem hagynám ki. A másik, általam látogatott oldal a cigány ételek, ahol szép tálalással tesznek fel képeket, és egy-egy ismeretlen ételnél a receptet is közlik. Itt sokan a helyesírásba kötöttek bele, nem gondolván arra, hogy a közlő lehet, azért nem ír helyesen, mert iskola helyett birkanyírásra vezényelte az apja.

Az előbbi helyszínek után térjünk be a vendéglői világba! A vendéglátás igen bizalmi kérdés, szerezhettük ismereteket tapasztalattal vagy ajánlással. Én egy pár tapasztalati élményemet mondanám el. Pesten élő fiam lakásához közel van egy vendéglő, jellegében közel a kocsmához, mert a törzsvendégek sőreik mellett értékelik az elmúlt futball eseményeket, ami a szomszédos asztaloknál ülőknek jó szórakozás. A felszolgáló felveszi a rendelést és kihozza a pontosan megfelelő hőmérsékletű Staropramen csapolt sört. Ugyanakkor a konyhából kihallatszik a klopfolás hangja. Negatív példám a pacalhoz fűződik. Többször útba esett egy fogadó, ahol csütörtökön mérték a pacalt. A felszolgáló a rendelés után letette az italokat. Ha nem vezetek, én a pacalhoz sört iszom, majd mély tányérban letette a pacalt, mellé a kanalat és a 'púha' kenyeret. Kihagytam néhány évet, és egy jó barátommal betérve, a rendelésnél közölték, ez körmös pacal. Gondoltam, ebben az esetben a körmös, mint jelző, de az étel inkább pacalos körömmel volt nevezhető. Na, oda se megyek többet!

A korrekt tájékoztatás fontos az étlapon is, de legalább a pincér szolgáljon kellő tájékoztatással.

Egy-két példát a halaknak. A halászlé ponty halászlének van feltüntetve, de erős a gyanú, hogy busából készült. Mire a pincér: igen, ezüstponty, mivel ez a busa másik neve. Sok ember ódzkodik a szálláktól és harcsát kér a halászlébe, amit nem jelöl a vendéglős, hogy az afrikai harcsa és a pontyatkó aljáról levágott rész. Egy gyorsétterem hirdetőabláján láttam az alacsony ár mellett, roston harcsa! Rákérdeztem ez szürkeharcsa? Mire a válasz: de Uram ennyiért? Nem vagyok ár szakértő, válaszoltam. Mire ők elmondták, hogy a hal pangázias, amit magyarra cápaharcsának fordítottak.

A halakról térjünk a marhahúsoknál előforduló turpisságokra! Az étlapon bécsi szelet szerepel. Látom, a szomszéd asztalhoz is vittek. Rákérdezek, borjúhúsból készült? A válasz szintén: no de uram, ennyiért? Természete-

A megyei foci ez évi keresztmetszete

A Békés megyei labdarúgó bajnokságok rajtjához közeledve rendre dilemmát okoz a szurkolók körében az új idény tematikája. A legfőbb kihívást minden évben és nincs ez másként most sem az I. osztályú bajnokság összeverbuválása jelentette az MLSZ területi igazgatósága számára. A nevezési határidő lejárt után eldől, hogy a megyei labdarúgó bajnokságokban mely csapatok hol képzelik el a jövőjüket. Ez alapján letisztult a kép az ez évi osztályok összetételéről, létszámáról illetően. Megállapítható, hogy a lebonyolítás tekintetében az előttünk álló év rendszere nagyban hasonlít az előző évihez. A csapatok létszáma növekedett a tavaszi évadhoz mérten, mivel két új szerveződés is felkerült foci térképére, az NB III.-ból visszakerült a megyébe egy viarsarki gárda és mindössze egy csapat nem nevezett sehová.

A Vármegyei I. osztályú mezőnyt tíz gárda alkotja majd. A tavaszhoz képest nincs ott a mezőnyben a bajnok Végegyháza, aki csak a harmadik vonalra nevezett. Két év után visszatért ellenben a Békéscsaba 1912 Előre II. és a Mezőhegyes gárdája. Előbbi a honi harmadik vonalról szelektálódott ki, az utóbbi a második vonal megnyerését követően lépett fel egy szintet. Itt a lebonyolítás megegyezik majd az előző évvel, azaz a mezőny háromszori körmérkőzéssel dönti el a helyezések sorrendjét.

A Vármegyei I. osztályú labdarúgó bajnokság 2023. augusz-

(folytatás az előző oldalról)

sen sertésből. A rostélyos kiváló húsrésze a marhának, de a legjobb a vesepecsenye, a bélszín. Előfordulnak helyek, ahol rostélyosból készítik a bélszínt. Jó néhány éve történt, hogy egy balatoni önkiszolgáló étteremben hirdették szuper olcsón a hagymás rostélyost. Ülünk le nyugodtan, majd kihozzák az asztalhoz. Mikor letették, gyanússá vált a dolog. Milyen húsból készült? Pulykamellfilé - volt a válasz. Egy budai étteremben már éberebb voltam. Ott a válasz: kérem, csirkemell filéből. Egy nagy negatív élménnyel zárom. Néhány éve egy Balaton felé tartó úton megálltunk. Korábbi élményeim voltak a csárdáról, kiváló ételek, jó felszolgálás. A reggeli és ebéd közötti időben érkezünk. A kislány felszolgálók remekül elváltak egymással, majd hozták az üdítőket, mi pedig rántothúsos szendvicset kértünk elvitelre. Javasolták, hogy fogyasszuk el ott. Az időbe belefért, mire ők kihozták a két nagy kenyérszelet közé rejtett húst. Szétnyitottam és láttam, hogy tartármártással van összeragasztva. Jeleztem nem tetszésemet, mire ők: ez nálunk így szokás. Eszembe jutott a Szindbádból, mikor Vendelin azt mondja, hogy nálunk az után az étel után azt nem szokták. Erre a válasz: kérem, engem nem érdekelnek az önök táplálkozási szokásai. Nos, engem sem, de azóta és soha ott nem állok meg.

Gyomaendrőd, 2023. 08. 26.

Várfi András agrármérnök

tus 12-én vette kezdetét.

A lejátszott mérkőzések eredményei:

2023. 08. 12. Békéscsaba
1912 Előre II. – Gyomaendrődi
FC 1:2

G.: Hanea M.(2)

Két fiatal csapat mérkőzését hozta a nyitó forduló. Az Előre az előző évad harmadik vonalából esett vissza a megyei bajnokságba. Kiegyenlített játékot hozott az első félidő nagy része. A szünet előtt tíz perccel azonban a helyzeteivel jobban gazdálkodó vendégek megszerezték a vezetést. A szünetet követően a hazaiak nagyobb lendülettel kezdtek, több helyzetet is kidolgoztak az egyenlítés mégsem jött össze.

Sőt, a félidő közepén a vendégek egy végigvitt szép támadást követően ismét betaláltak, megduplázták az előnyüket. A hazai fiatalok nem adták fel és az utolsó negyedóra kezdetén egy büntetéből nyíltta tudták tenni a találkozót. A jól teljesítő gyomaendrődi csapat azonban tartani tudta az eredményt és megőrizte egygólos előnyét a mérkőzés végéig. Az első félidőben a gyengébb játékot mutató Előre II. a másodikban felpörgött, a vendégek ekkor többször is nehéz perceket éltek át, de ezeket túlélték és értékes három pontot szereztek a nyitó fordulóban.

2023. 08. 19. Gyomaendrődi FC – OMTK-ULE 1913 EL-MARADT !!!

G.: ----

A hazaiak keddi (2023.08.15.) edzésén az egyik játékos rosszul érezte magát majd az öltözőbe vonult, de ott sem javult az állapota. Mentő érkezett hozzá, akik sokáig küzdöttek, hogy szállítható állapotba kerüljön. Kórházba szállították. A csapat játékosait, edzőit, vezetőit igen megviselte az esemény ezért a hét végi bajnoki mérkőzés halasztását kérték, amit a vendégcsapat és a szövetség el is fogadott.

A mérkőzés pótlása a pályaválasztói jog felcserélésével 2023. szeptember 27-én 18.30 kezdéssel Orosházán a Mátrai Sándor Stadionban lesz.

2023. 08. 26. Gyomaendrődi FC – Szarvasi FC 1905 EL-MARADT !!!

G.: ----

A Szarvasi FC csapata augusztus 26-án a MOL Magyar Kupa 2. fordulójában lép pályára, így a hétvégi bajnoki mérkőzést későbbre halasztották.

A mérkőzés pótlása 2023. szeptember 6-án 16.30 kezdéssel Gyomaendrődön az Erzsébet Ligeti sportpályán lesz.

Fülöp Zoltán

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

Híradásunkban csak azokról emlékezzünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

*„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”
(Juhász Gyula)*

SALAMON FRIGYES MÁTÉ
73 éves korában 2023. augusztus 4-én visszaadta lelkét Teremtőjének. Temetése Hunyán volt 2023. augusztus 12-én.

LÁTKÓCZKI JÓZSEF 2023. augusztus 21-én, életének 90. évében felesége után az Égi Hazába költözött.

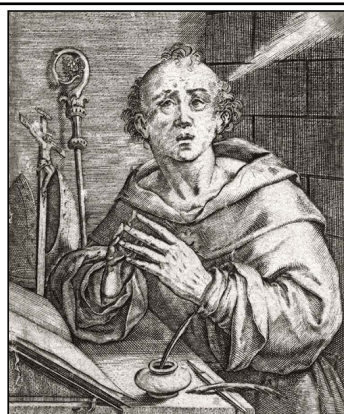
Temetése 2023. augusztus 28-án volt Hunyán.

Sírhelymegváltási lehetőség Endrőd katolikus temetőiben!

A Szarvasvégi temető régi gyermek-parcellájának szabad részein és a Központi temető köztemető melletti parcellájában is új sírhely-sorokat létesítettünk. A Szarvasvégi temető előnye, hogy belvizes időszakban is lehet koporsós temetést végezni magas fekvése miatt, a Központinak pedig az, hogy a sírhelyek a temető elején találhatóak. A sírhelyváltásról érdeklődni az Endrői Plébánián lehet munkanapokon délelőtt 9-től 12 óráig, vagy telefonon a 66/283-940-es számon, illetve az endrodi.plebania@gmail.com e-mail címen.

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az ember értékét
nem az adja meg, hogy
mennyit tud, hanem
hogy mennyire van
benne szeretet.

Szent Ágoston

A világ az Isten kertje!
Gyom és virág vagytok
ti benne, emberek!

Én a kertnek egy kis magja,
De az Úr, ha pártom fogja:
Benne gyom tán nem leszek.
(Petőfi Sándor)

METAL STOP KERÉKPÁRÜZLET ÉS ÉPÜLETGÉPÉSZET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- Led TV-k, porszívók
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- ZÁRTSZELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSA-TORNÁK és FÜSTCSÜVEK kedvező áron!
- kerékpárok JAVÍTÁSA - SZERELÉSE!

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909
Híttelhetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!